

25.10.2016

Turun hovioikeus

Oikeusministeriö
Oikeushallinto-osasto

oikeusministerio@om.fi
Jennimari.huovinen@om.fi

Viite: OM 3/31/2016

LAUSUNTO ARVIOMUISTIOSTA: KÄRÄJÄOIKEUKSIEN TUOMIOPIIRIT ERÄISSÄ KESKITETYISSÄ ASIARYHMISSÄ

Pyydettyinä lausuntona otsikkoasiassa Turun hovioikeus lausuu seuraavaa:

Hovioikeudella ei ole huomautettavaa arviomuistiosta siltä osin kuin muistio koskee maa- ja vesioikeusasioita, ryhmäkanneasioita, yrityssaneeraus- ja ulosottovalitusasioita taikka sotilasoikeudenkäyntiasioita.

Arviomuistion mukaan merioikeusasioita käsiteltäisiin tulevaisuudessa vain Ahvenanmaan kärjäoikeudessa ja Helsingin kärjäoikeudessa. Perusteluissa on viitattu merioikeudellisten asioiden vähäiseen määrään ja niissä tarvittavaan erityisasiantuntemukseen.

Merioikeudellisten asioiden määrä on muistiossa todetuin tavoin vuosittain melko pieni. Asiamäärien vähentymiseen on useita syitä. VTS-järjestelmän käyttöönotto on vähentänyt merioikeudellisten rikosasioiden määrää kun taas kuljetusoikeudelliset riidat ovat pitkälti siirtyneet välimiesmenettelyyn.

Muistiossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon, että Turku on sekä merenkulun ja sen opetuksen että meri- ja kuljetusoikeuden tutkimuksen ja soveltamisen osalta merkittävä osaamiskeskus Suomessa.

Turussa Varsinais-Suomen kärjäoikeus toimii tällä hetkellä merioikeutena ja siellä on käsitelty myös hovioikeuspiirin sisävesialueilta peräisin olevia merioikeudellisia asioita. Sekä Ahvenanmaan että Varsinais-Suomen kärjäoikeuden merioikeudelliset muutoksenhakuasiat ohjautuvat Turun hovioikeuteen.

Åbo Akademin merioikeusinstituutissa (Institutet för sjö- och handelsrätt) taas tehdään meri- ja kuljetusoikeuteen liittyvää tieteellistä tutkimusta. Tämän vuoksi meri- ja kuljetusoikeuteen liittyvää kirjallisuutta ja muuta aineistoa löytyy Suomessa parhaiten saatavilla Turussa. Lisäksi Turusta löytyy merenkulun opetusta. Yrkeshögskolan Noviassa on mahdollista suorittaa merikapteenin

25.10.2016

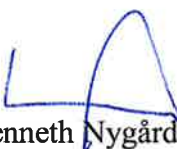
AMK-tutkinto.

Sekä Turun hovioikeudessa että Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa on tuomareita, joilla on pitkäaikainen kokemus sekä merioikeudellisten rikosasioiden, kuljetusoikeudellisten asioiden että merimiesasioiden käsittelemisestä ja ratkaisemisesta. Molemmat tuomioistuimen käsittelevät merioikeusasioita sekä suomeksi että ruotsiksi. Myös kärjäoikeuden meriasiantuntijoiksi on hovioikeuden käsityksen mukaan rekrytoitu henkilöitä, joilla on hyvä kielitaito.

Merioikeuden asiantuntijoiden osalta tulee myös ottaa huomioon heidän sidonnaisuutensa eri varustamoihin ja siten mahdolliset esteellisyysoingelmat. Varsinais-Suomen kärjäoikeus on käsityksemme mukaan rekrytoinut merioikeusasiantuntijoita merenkulun opettajien joukosta. Yrkeshögskolan Noviasta löytyy opettajina kokeneita merenkävijöitä, jotka eivät ole työsuhteessa mihinkään varustamoon. Tällaisten riippumattomien ja kokeneiden asiantuntijoiden käyttäminen asiantuntijoina on omiaan lisäämään yleisön ja asianosaisten luottamusta tuomioistuimen puolueettomuuteen verrattuna siihen tilanteeseen, että tuomioistuimen asiantuntijana toimisi kilpailevan varustamon palveluksessa oleva henkilö.

Hovioikeuden käsityksen mukaan edellä mainitut seikat puhuvat voimakkaasti sen puolesta, että koko maan merioikeudelliset asiat vastaisuudessa tulisi käsitellä Ahvenanmaan kärjäoikeudessa ja Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa sekä valitusasiat Turun hovioikeudessa. Videotekniikan kehittyminen mahdollistaa hyvin erityisasiaryhmien sijoittamista Helsingin ulkopuolelle muihin kärjäoikeuksiin. Kun asiamäärät Helsingin hovioikeudessa kärjäoikeusverkoston uudistuksen myötä saattavat muutenkin lisääntyä tämäkin seikka osaltaan tukee ajatusta, että merioikeudelliset valitusasiat keskitetään Turun hovioikeuteen.

Presidentti

Kenneth Nygård

Ma. kansliapäällikkö

Susanna Leppänen